28/05/2022

Ο Ευ. Βενιζέλος για τον κρίσιμο διεθνή ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου

/ Επικαιρότητα

Τον πολιτικά κρίσιμο διεθνή ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου με αφορμή το αυτοκέφαλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας, ιδιαίτερα υπό τις συνθήκες που διαμόρφωσε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ανέπτυξε ο καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου και πρώην αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Ευάγγελος Βενιζέλος στο διεθνές συνέδριο «Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος: Τριάντα χρόνια διακονίας», κάνοντας κεντρική εισήγηση με τίτλο «Ένα έμμεσο κεκτημένο της Πατριαρχίας Βαρθολομαίου: Η ανάδειξη της κανονικής και νομικής θέσης του Οικουμενικού Πατριαρχείου κατά το άρθρο 3 του Ελληνικού Συντάγματος».

«Η γεωπολιτική του πολέμου διασταυρώνεται με τη γεωπολιτική της Ορθοδοξίας», τόνισε ο κ. Βενιζέλος εξαίροντας «τον υψηλό βαθμό διορατικότητας του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου», καθώς «τις επιλογές του Πατριαρχείου και του Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου τις δικαιώνουν οι πραγματικές περιστάσεις» και σημειώνοντας ότι «το αντελήφθη και η Εκκλησία της Ελλάδος» και

«ακολούθησε τη θέση του Οικουμενικού Πατριαρχείου ο πρόεδρος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος».

«Η κατάσταση που δημιουργήθηκε το 2019 ως προς το ουκρανικό αυτοκέφαλο τίθεται υπό τη δοκιμασία του πολέμου και υποθέτω ότι όλοι όχι απλώς προσεύχονται αλλά και αναστοχάζονται. Η Ορθοδοξία προφανώς αντιλαμβάνεται ότι η Δύση, με την έννοια μίας μεγάλης στρατηγικής οντότητας, πρέπει να υπερασπιστεί ένα κεκτημένο, στο οποίο περιλαμβάνεται όχι απλά και μόνο η φιλελεύθερη δημοκρατία, αλλά και η θρησκευτική ελευθερία, η αξιοπρέπεια και η αξία του ανθρώπου. Άρα για να συνδέσω τη θεολογική, την ιστορική, τη νομική και τη διεθνοπολιτική προσέγγιση, η Ορθοδοξία – και αυτό το κάνει με υποδειγματικό τρόπο ο Οικουμενικός Πατριάρχης- οφείλει να αντιλαμβάνεται τον εαυτό της ως μία Εκκλησία της Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου. Δεν μπορεί η Ορθοδοξία της ειρήνης, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της οικολογικής ευαισθησίας να κλείνει τα μάτια απέναντι σε μια άλλη ορθοδοξία του αυταρχισμού και του ολοκληρωτισμού», επισήμανε ο κ. Βενιζέλος.

Αναφερόμενος στο διάταγμα που υπέγραψε την 21η Φεβρουαρίου ο Βλάντιμιρ Πούτιν για την ανεξαρτησία των δύο αποσχισθεισών περιοχών «που στη συνέχεια κατατέθηκε με διπλωματική νότα στον γγ του ΟΗΕ για να τεκμηριώσει την εκ μέρους της Ρωσίας επίκληση του άρθρου 51 του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ, δηλαδή την επίκληση του δικαιώματος στην αυτοάμυνα», ο κ. Βενιζέλος, παρατήρησε, πως «δεν αναφέρεται ρητά στην παραχώρηση της αυτοκεφαλίας από το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας», όμως «αναφέρεται κατά βάθος στο ζήτημα αυτό, γιατί η αιτιολογία της εισβολής και του πολέμου –όχι απλά και μόνο η πολιτική, αλλά η νομική πλέον κατά το διεθνές δίκαιο– θεμελιώνεται στην αμφισβήτηση της εθνικής ταυτότητας, της εθνικής γλώσσας, της εθνικής ιστορίας, συνεπώς και της εθνικής ορθόδοξης εκκλησίας».

Ο κ. Βενιζέλος, μίλησε για τη στάση του Πατριάρχη Μόσχας, ο οποίος «επευλογεί την επίθεση , δηλαδή προσφέρει μία " θεολογική" και εκκλησιαστική νομιμοποίηση σε έναν επιθετικό πόλεμο, ο οποίος συνοδεύεται από πράξεις που συνιστούν εγκλήματα πολέμου, ή πάντως διερευνώνται ως εγκλήματα πολέμου από τον εισαγγελέα του διεθνούς ποινικού δικαστηρίου». Την ίδια στιγμή, όπως πρόσθεσε, «η Ρωσική εκκλησία στην Ουκρανία, η εκκλησία υπό τον Ονούφριο, είναι προφανώς σε εξαιρετικά δύσκολη θέση, γιατί βρίσκεται σε σύγκρουση ανάμεσα στην εκκλησιαστική υπαγωγή της και την εθνική συνείδηση, την ανάγκη για εθνική άμυνα, ή έστω εθνική αξιοπρέπεια, υφίσταται και η ίδια επιθέσεις των ρωσικών δυνάμεων κατά των ναών της, της περιουσίας της και κυρίως κατά των πιστών της, γιατί μεταξύ των θυμάτων υπάρχουν και πιστοί της ρωσικής εκκλησιαστικής

παρουσίας στην Ουκρανία».

Στο πλαίσιο αυτό ανέπτυξε τον προβληματισμό του σχετικά με τη στάση ορθόδοξων εκκλησιών και καταρχάς των μη σλαβόφωνων, που δεν έχουν αναγνωρίσει τον Μητροπολίτη Κιέβου, Επιφάνιο «και δηλώνουν επιφυλακτικές στο όνομα της ορθόδοξης ενότητας και της ανάγκης συνδιαλλαγής μεταξύ Κωνσταντινούπολης και Μόσχας», σημειώνοντας ότι τώρα «παρακολουθούν να αποδεικνύεται ότι η αυτοκεφαλία αμφισβητήθηκε, γιατί αμφισβητείται ίδια η εθνική και κρατική υπόσταση της Ουκρανίας».

Κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στις Ορθόδοξες Εκκλησίες της Αλβανίας, της Ρουμανίας, της Αλβανίας, της Πολωνίας, της Τσεχίας και Σλοβακίας, ο κ. Βενιζέλος, υπογράμμισε: «Είναι προφανές ότι βρισκόμαστε στο κοινό πεδίο της γεωπολιτικής του πολέμου και της γεωπολιτικής της ορθοδοξίας. Και είμαι βέβαιος ότι οι κατά τόπους ορθόδοξες εκκλησίες αντιλαμβάνονται ότι κινούνται μέσα σε ένα πολιτειακό πλαίσιο, στο οποίο είναι αναγκασμένες να τοποθετηθούν σε σχέση με τα μείζονα διλήμματα του πολέμου αυτού. Ο πόλεμος αυτός εκ των πραγμάτων δεν έχει ως επικράτειά του μόνο την επικράτεια της Ουκρανίας, έχει ως επικράτειά του έννοιες και αξίες. Είναι ένας πόλεμος που αφορά στην πραγματικότητα την Δύση ως στρατηγική οντότητα, τη φιλελεύθερη δημοκρατία, θα κριθεί ως έναν βαθμό και προσωρινά στο πεδίο της Ουκρανίας, αλλά θα κριθεί τελικά από το αν η ίδια η Δύση θα μπορέσει να αντιληφθεί τα στρατηγικά διλήμματα σε βάθος , και να διατυπώσει απαντήσεις οι οποίες είναι ιστορικά ανθεκτικές».

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ